

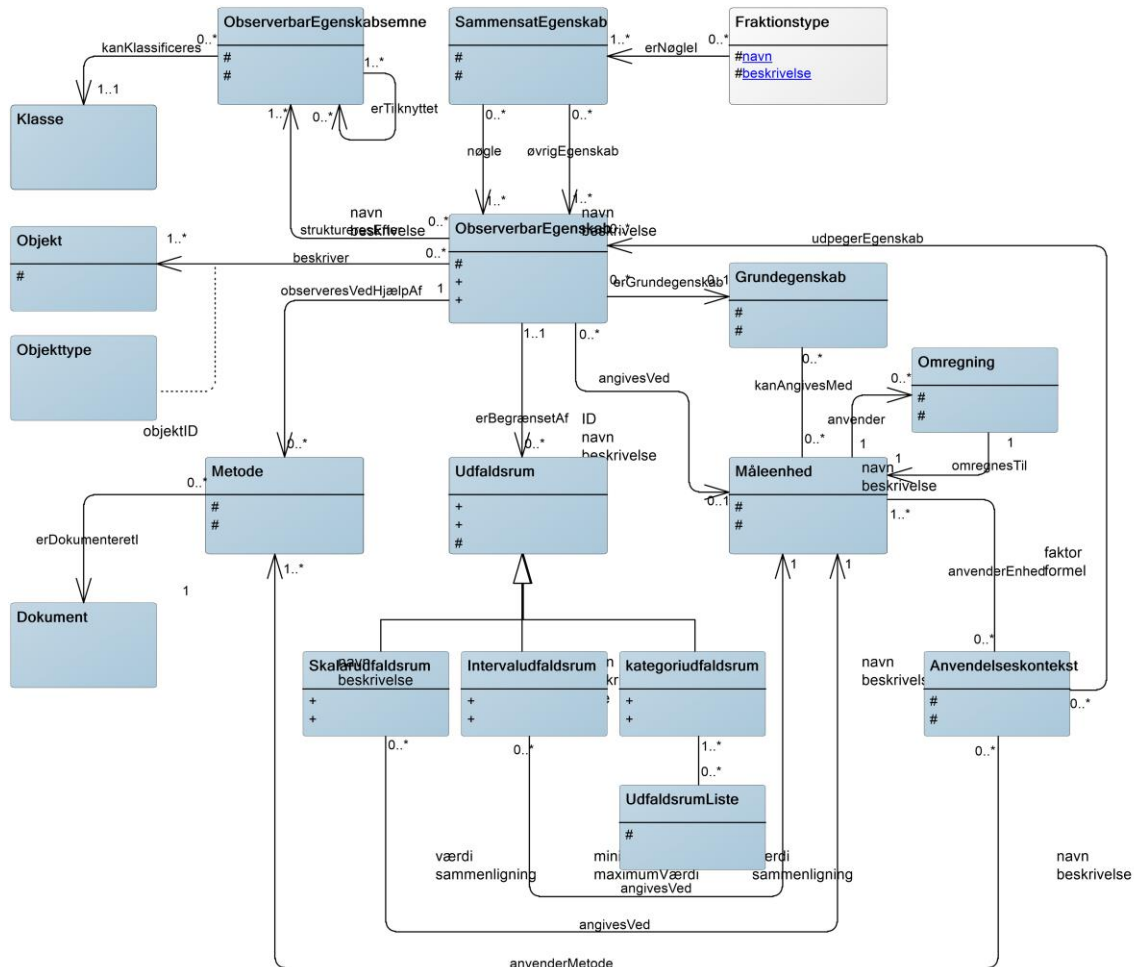

Informationsmodel for Observerbare egenskaber(emnekatalog), version 0.95 - Klar til godkendelse

Informationsmodel for Observerbare egenskaber(emnekatalog), version 0.95 - Klar til godkendelse

1	Informationsmodel for Observerbare egenskaber(emnekatalog).....	1
2	Klasser uden pakker	2
2.1	Fraktionstype	2
2.1.1	Attributter	2
2.1.2	Relationer.....	3
2.2	ObserverbarEgenskab.....	3
2.2.1	Attributter	3
2.2.2	Relationer.....	4
2.3	Måleenhed	6
2.3.1	Attributter	6
2.3.2	Relationer.....	7
2.4	Udfaldsrum.....	8
2.4.1	Attributter	8
2.4.2	Relationer.....	9
2.5	Dokument.....	9
2.5.1	Attributter	10
2.5.2	Relationer.....	13
2.6	Skalarudfaldsrum	14
2.6.1	Attributter	14
2.7	Intervaludfaldsrum	14
2.7.1	Attributter	15
2.8	kategoriudfaldsrum	15
2.8.1	Attributter	16
2.9	Metode	16
2.9.1	Attributter	17
2.9.2	Relationer.....	17
2.10	Objekttype	17
2.11	UdfaldsrumListe	18
2.11.1	Attributter	18
2.11.2	Relationer.....	18
2.12	Omregning	18
2.12.1	Attributter	19
2.12.2	Relationer.....	19
2.13	Anvendelseskontekst.....	20
2.13.1	Attributter	20
2.14	Grundegenskab	21
2.14.1	Attributter	21
2.14.2	Relationer.....	21
2.15	SammensatEgenskab.....	22
2.15.1	Attributter	22
2.16	ObserverbarEgenskabsemne	23
2.16.1	Attributter	23
2.16.2	Relationer.....	23
2.17	Klasse	24
2.17.1	Attributter	24
2.17.2	Relationer.....	26
2.18	Objekt.....	26
2.18.1	Attributter	26
2.18.2	Relationer.....	27

1 Informationsmodel for Observerbare egenskaber(emnekatalog)

Modelnavn: Referencearkitektur for Observation og måling - Egenskabskatalog

Kommentar: Denne delmodel beskriver emnekatalogets opbygning. Emnekataloget er en hjørnesten i forbindelse med observationer, da kataloget indeholder oplysninger om alt det man kan måle eller observere.

Emnekataloget bygger på en hierarkisk klassifikation af emner. Ved kombination af et emne med en grundegenskab angives en såkaldt observerbar egenskab.

I "bunden" af hierarkiet findes således de observerbare egenskaber, som definerer netop det, man kan måle eller observere, og til det pågældende observerbare egenskab kan angives oplysninger om observationsmetode, resultatenhed resultatconstraints (begrænsninger af resultatet).

Katalogets hierarkiske opbygning gør det brugervenligt og nemt at finde rundt i.

Modelprog: Dansk (da)

Ansvarlig: KL

Versionsnummer: 0.95

Status: Klar til godkendelse

Emneområde:

Lovgrundlag:

Identifikator: <https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling>

Afledt af:

2 Klasser uden pakker

2.1 Fraktionstype

Definition:

Indeholder de typer af fraktioner, "noget" kan opdeles i

Kommentar:

Fraktionstyperne tager udgangspunkt i allerede definerede Observerbare Egenskaber. Anvendes ved fysiske prøveopdelinger.

Eksempel:

Organer i fisk
Bundfaunaart

Identifikator: <https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/Fraktionstype>

2.1.1 Attributter

Navn	Beskrivelse
navn	Definition: Kommentar: Brugervendt navn på fraktionstypen Identifikator: https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/Fraktionstype/navn
beskrivelse	Definition: Kommentar:

	(kort) beskrivelse af fraktionstypen Identifikator: https://data.gov.dk/model/envi/ObservationOgMaaling/Fraktionstype/beskrivelse
--	--

2.1.2 Relationer

Navn	Beskrivelse
erNøglel	Definition:

2.2 ObserverbarEgenskab

Definition:

Egenskab et objekt har, som kan observeres, vurderes mm.

Kommentar:

Observerbare egenskaber er "noget" man kan observere eller måle og som er med til at beskriver karekteristika hos forskellige objekttyper.

Forskellige objekttyper kan godt have de samme egenskaber, hvorimod andre vil være helt specifikke for en bestemt objekttype. Egenskab kan derfor bruges til at definere og beskrive hvad en bestemt objekttype er i en specifik kontekst.

Egenskaber kan bruges til at definere hvad man kan måle og sætte en tilstand på. på et objekt.

For hver egenskab, defineres hvilken (eller hvilke) eneheder, resultatet opgøres i, en constraint (begrænset udfaldsrum) samt hvilke(n) metode(r) der skal anvendes for at observere eller måle den pågældende egenskab.

INSPIRE: Observable Property

Eksempel:

temperatur:		grader celcius	0-100
strømhastighed:	meter/sekund	>= 0	
saltindhold:		mg/liter	>=0

Identifikator: <https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/ObserverbarEgenskab>

Kilde: KL

2.2.1 Attributter

Navn	Beskrivelse
ID	Definition: Unik identifikation af den observerbare egenskab Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/ObserverbarEgenskab/id
navn	Definition: Navn på den observerbare egenskab Eksempel:

	<p>Salinitet</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/ObserverbarEgenskab/navn</p> <p>Kilde: KL</p>
beskrivelse	<p>Definition: Uddybende beskrivelse af den observerbare egenskab</p> <p>Eksempel: Mængde af opløst natriumklorid pr. kilo vand</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/ObserverbarEgenskab/beskrivelse</p> <p>Kilde: KL</p>

2.2.2 Relationer

Navn	Beskrivelse
angivesVed	<p>Definition: En Egenskab kan angives med en Enhed</p> <p>Kommentar: Ved at angive en enhed på en egenskab, gøres det klart hvilken enhed man kan sætte en værdi på for egenskaben. Enheden er med til at give egenskaben en betydning og forståelse, så det eksempelvis er tydeligt hvad en målt værdi betyder.</p> <p>Eksempel: - En persons kropstemperatur(egenskab) måles i grader celsius(°C)</p>
erBegrænsetAf	<p>Definition: En egenskab kan være begrænset af en eller flere constraints, som sætter rammerne for udfaldsrummet.</p> <p>Kommentar: Ved at angive en constraint på en Egenskab, kan man angive indenfor hvilket udfaldsrum egenskaben kan anvendes</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/ObserverbarEgenskab/erBegrænsetAf</p>
observeresVedHjælpAf	<p>Definition: Observationen, måling m.fl af en egenskab kan have en (eller flere) metoder tilknyttet.</p>

Informationsmodel for Observerbare egenskaber(emnekatalog), version 0.95 - Klar til godkendelse

	<p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/ObserverbarEgenskab/observeresVedHjælpAf</p>
beskriver	<p>Definition: En eller flere egenskaber kan beskrive et objekt af en specifik type</p> <p>Eksempel: - Vægt og højde(Egenskaber) kan eksempelvis bruges til at beskrive fysiske karakteristika ved et menneske(Objekttype)</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/ObserverbarEgenskab/beskriver</p>
erGrundegenskab	<p>Definition: En egenskab kan være en grundegenskab</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/ObserverbarEgenskab/erGrundegenskab</p>
struktureresEfter	<p>Definition: Egenskaber struktureres efter emner</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/ObserverbarEgenskab/struktureresEfter</p>
udpegerEgenskab	<p>Definition: I definerede anvendelseskontekster, kan specifikke egenskaber udpeges som være gældende i de konkrete kontekster</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Anvendelseskontekst/udpegerEgenskab</p>
nøgle	<p>Definition: Angiver den egenskab, som er den adskillende værdi mellem resultaterne.</p> <p>Eksempel: Fiskeart er <i>nøgleegenskaben</i> Antal og samlet vægt er <i>øvrige egenskaber</i> For hver art kan således angives antallet af fisk og den samlede vægt .</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/SammensatEgenskab/nøgle</p>
øvrigeEgenskab	<p>Definition: angivelse af de øvrige egenskaber, der ikke er nøgleegenskaber</p> <p>Identifikator:</p>

	https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/SammensatEgenskab/øvrigeEgenskab
--	---

2.3 Måleenhed

Definition:

Mængde eller mål hvis størrelse er fastlagt ved konvention og som et givet resultat angives i.

Kommentar:

INSPIRE: UnitOfMeasure

Eksempel:

-stk
-mg/L
-bar
-grader c
-m/s
-pct
-m

AccepteretTerm: Unit of measure, UOM

Identifikator: <https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Måleenhed>

Kilde: KL

2.3.1 Attributter

Navn	Beskrivelse
navn	<p>Definition: Brugervendt navn på enhed</p> <p>Eksempel: milligram (mg) liter (l) Meter pr. sekund(m/sec)</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Måleenhed/navn</p> <p>Kilde: KL</p>
beskrivelse	<p>Definition: Beskrivelse af enhed</p> <p>Eksempel: Liter = 1000 kubikcentimeter = rummål på 10x10x10 cm Kilo = vægten af 1 liter vand ved 4 grader celcius</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Måleenhed/beskrivelse</p> <p>Kilde: KL</p>

2.3.2 Relationer

Navn	Beskrivelse
anvender	<p>Definition: Enehder kan omregnes til andre enheder ved hjælp af en omregningsfaktor eller formel</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Måleenhed/anvender</p>
angivesVed	<p>Definition: En Egenskab kan angives med en Enhed</p> <p>Kommentar: Ved at angive en enhed på en egenskab, gøres det klart hvilken enhed man kan sætte en værdi på for egenskaben. Enheden er med til at give egenskaben en betydning og forståelse, så det eksempelvis er tydeligt hvad en målt værdi betyder.</p> <p>Eksempel: - En persons kropstemperatur(egenskab) måles i grader celsius(°C)</p>
angivesVed	<p>Definition: Angiver skalarconstraint på den pågældende enhed</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Skalarudfaldsrum/angivesVed</p>
angivesVed	<p>Definition: Angiver constantinterval på den pågældende enhed</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Intervaludfaldsrum/angivesVed</p>
omregnesTil	<p>Definition: angiver den måleenhed en omregnings resultat angives i</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Omregning/omregnesTil</p>
anvenderEnhed	<p>Definition: I veldefinerede anvendelseskontekster kan specifikke enheder udpeges, som værende relevante for den konkrete kontekst</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Anvendelseskontekst/anvenderEnhed</p>
kanAngivesMed	<p>Definition: Angiver hvilke enheder en grundegenskab kan</p>

	<p>angives i</p> <p>Kommentar: Vægt: mg, g, kg, ton Længde: mm, cm, m højde: mm, cm, m lugt: Gylle, svag, kraftig, syrlig, jordagtig ...</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Grundegenskab/kanAngivesMed</p>
--	---

2.4 Udfaldsrum

Definition:

Udfaldsrum for en given Egenskab, ved anførelse af restriktioner eller begrænsninger

AccepteretTerm: Restriktion, Begrænsning

Identifikator: <https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Udfaldsrum>

Kilde: KL

2.4.1 Attributter

Navn	Beskrivelse
navn	<p>Definition: Sigende, brugervendt navn på constraint</p> <p>Eksempel: Større end nul Mellem 0 og 100</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Udfaldsrum/navn</p> <p>Kilde: KL</p>
beskrivelse	<p>Definition: Beskrivelse af en bestemt constraint</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Udfaldsrum/beskrivelse</p> <p>Kilde: KL</p>
type	<p>Definition: angiver en typificering af anvendelsen af det konkrete udfaldsrum</p> <p>Kommentar: Anvendes til at angive forskellige typer af udfaldsrum for den samme egenskab. Det kan eksempelvis være</p>

	<p>en angivelse af at der er et udfaldsrum for "tilladte værdier", et for "normalområdet", et for "problematisk" - eller hvordan man vælger at håndtere det i det konkrete fagområde, som tager modellen i brug.</p> <p>Eksempel: Tilladt interval: 0-100 Normalområde (grøn): 40-60 Advarsel-lav (gul): 20-39 Advarsel-høj (gul): 61-80 Kritisk-lav (rød): 0-19 Kritisk-høj (rød): 81-100</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Udfaldsrum/type</p> <p>Kilde: KL</p>
--	--

2.4.2 Relationer

Navn	Beskrivelse
erBegrænsetAf	<p>Definition: En egenskab kan være begrænset af en eller flere constrains, som sætter rammerne for udfaldsrummet.</p> <p>Kommentar: Ved at angive en constraint på en Egenskab, kan man angive indenfor hvilket udfaldsrum egeskaben kan anvendes</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/ObserverbarEgenskab/erBegrænsetAf</p>

2.5 Dokument

Definition:

Dokumenter er afgrænsede samlinger af informationer, i kendte strukturer, på kendte formater.

Kommentar:

Link til byggeblok Dokument:

[Dokument 2.0 informationsmodel - Byggeblok](#)

Eksempel:

Eksempler på dokumenter er tekster, tegninger, grafik, fotografier, video, tale mv.

Identifikator: <https://data.gov.dk/model/core/Dokument/Dokument>

Kilde: KL

2.5.1 Attributter

Navn	Beskrivelse
id	<p>Definition: Forretningsobjektets universelt unikke, persistente identifikator.</p> <p>Kommentar: Angives som http-URI (se [HTTPURI]), eksempelvis: https://data.gov.dk/id/organization/91aa87da-9f06-11e7-abc4-cec278b6b50a/</p> <p>Se også nærmere beskrivelse i afsnit ovenfor om universelt unik, persistent identifikation af forretningsobjekter.</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/Dokument/Dokument/id</p> <p>Kilde: KL</p>
dokumentnummer	<p>Definition: Dokumentnummer tildeles ved oprettelse af dokumentet. Det er typisk det dokumentnummer, som fagsystemet har tildelt dokumentet, og som brugeren kender som dokumentets ID/entydige reference.</p> <p>Kommentar: Dokumentnummer fungerer også som dokumentets brugervendte nøgle. Ved eksport fra én myndighed og import til en anden myndighed er der risiko for, at dokumentnummeret ikke længere er unikt.</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/Dokument/Dokument/dokumentnummer</p> <p>Kilde: KL</p>
titel	<p>Definition: Dokumentets titel.</p> <p>Kommentar:</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/Dokument/Dokument/titel</p> <p>Kilde: KL</p>
beskrivelse	<p>Definition: Dokumentbeskrivelse i fri tekst. En kort beskrivelse af det forretningsmæssige indhold af dokumentet.</p> <p>Identifikator:</p>

Informationsmodel for Observerbare egenskaber(emnekatalog), version 0.95 - Klar til godkendelse

	<p>https://data.gov.dk/model/core/Dokument/Dokument/beskrivelse</p> <p>Kilde: KL</p>
indgåendeIndikator	<p>Definition: Angivelse af om dokumentet er modtaget fra en ekstern organisation og dermed indgående i forhold til organisationen.</p> <p>Kommentar: Sættes til "Ja", hvis dokumentet er indgående. IndgåendeIndikator skal ikke ændres ved fordeling mellem OrgEnheder, der tilhører den samme Organisation.</p> <p>Eksempel: Eksempler på dokumenter er tekster, tegninger, grafik, fotografier, video, tale mv.</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/Dokument/Dokument/indgåendeIndikator</p> <p>Kilde: KL</p>
dokumentType	<p>Definition: Angivelse af hvilken type dokument, der er tale om.</p> <p>Kommentar: Attributten Type inddeler dokumenter i en række dokumenttyper:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Brev, indgaaende ☐ Brev, udgaaende ☐ Dagsorden ☐ Eksternt Notat ☐ Faktura ☐ Internt Notat ☐ Rapport <p>Dokumenttyper udtrykkes som et endeligt antal strukturerede værdier (enumeration). Antallet af værdier kan udvides jf. beskrivelsen af mulighed for tilpasning af udfaldsrum.</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/Dokument/Dokument/dokumentType</p> <p>Kilde: KL</p>
brevdato	<p>Definition: Den brevdato, der fremgår af dokumentet.</p> <p>Kommentar: Hvis der er tale om et brev, angives her datoen for afsendelse af brevet. Dvs. den dato hvor borgeren eller anden part har afsendt et brev til myndigheden,</p>

Informationsmodel for Observerbare egenskaber(emnekatalog), version 0.95 - Klar til godkendelse

	<p>eller hvor myndigheden har afsendt et brev til borgeren eller anden part.</p> <p>Eksempel: Eksempler på dokumenter er tekster, tegninger, grafik, fotografier, video, tale mv.</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/Dokument/Dokument/brevdato</p> <p>Kilde: KL</p>
lagringsform	<p>Definition: Lagringsform er angivelse af, hvorvidt et dokument er lagret</p> <p>Kommentar: Formålet med disse registreringer er at tydeliggøre, at der ikke er sket en fejl i lagringen af dokumentet, men at det kan findes andetsteds. Attributten lagringsform kan angives med følgende typer for om dokument er lageret:</p> <ul style="list-style-type: none">☐ Digitalt☐ Delvis digitalt☐ Ligger på papir☐ Uden tilknyttet et dokument til registreringen. <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/Dokument/Dokument/lagringsform</p> <p>Kilde: KL</p>
versionsnummer	<p>Definition: Dokumentets versionsnummer, fx 2.00.</p> <p>Kommentar: Ved ændring af versionsnummer skal relationen ÆndretAf være udfyldt, så det er tydeligt, hvem i organisationen der har afstedkommet den nye version.</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/Dokument/Dokument/versionsnummer</p> <p>Kilde: KL</p>
versionsTid	<p>Definition: Tidspunkt for skiftet til dokumentets aktuelle version</p> <p>Kommentar: Tidspunkt for skiftet til dokumentets aktuelle version</p>

	<p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/Dokument/Dokument/versionsTid</p> <p>Kilde: KL</p>
dokumentTilstand	<p>Definition: Dokumentets forretningsmæssige fremdrift.</p> <p>Kommentar:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Modtaget: Eksternt produceret dokument, der er modtaget i organisationen. ☐ Fordelt: Eksternt produceret dokument, der er modtaget i organisationen, er fordelt. ☐ UnderUdarbejdelse: Internt produceret dokument, i hvilket det fortsat er muligt at redigere indholdet. ☐ UnderReview: Internt produceret dokument, der midlertidigt er under ekstern eller intern høring. ☐ Publiceret: Dokument er publiceret til offentligheden. ☐ Endeligt: Internt produceret dokument i hvilket det ikke længere er muligt at redigere i indholdet, eller eksternt produceret dokument der er modtaget i myndigheden. ☐ Afleveret: Angiver, at dokumentet er afleveret til offentligt arkiv. <p>OrgPersonen eller it-systemet, som har registreret dokumentets aktuelle tilstand, angives med relationen 'ÆndretAf'.</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/Dokument/Dokument/dokumentTilstand</p> <p>Kilde: KL</p>
tilstandsDato	<p>Definition: Dato for dokumentets aktuelle tilstand.</p> <p>Kommentar: Ved ændring af versionsnummer skal relationen ÆndretAf være udfyldt, så det er tydeligt, hvem i organisationen der har afstedkommet tilstandsskiftet.</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/Dokument/Dokument/versionsnummer/tilstandsDato</p> <p>Kilde: KL</p>

2.5.2 Relationer

Navn	Beskrivelse
erDokumenteretI	Definition:

	<p>En metode kan være dokumenteret i bestemt dokument</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Metode/erDokumenteret/</p>
--	--

2.6 Skalarudfaldsrum

Definition:

Specifik type af constraint, som angiver en skala

Eksempel:

7-trins karakterskalaen: 03, 00, 2, 4, 7, 10, 12

Identifikator: <https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Skalarudfaldsrum>

Kilde: KL

2.6.1 Attributter

Navn	Beskrivelse
værdi	<p>Definition: Den enkelte værdi på en skala</p> <p>Kommentar: <i>INSPIRE: Value</i></p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Skalarudfaldsrum/Værdi</p> <p>Kilde: KL</p>
sammenligning	<p>Definition: Et udsagn som skalarconstraint-værdien skal holdes op imod.</p> <p>Kommentar: Ofte benyttes "lig med" - altså at værdien af den observerbare egenskab skal være lig med værdien i den pågældende constraint. Men andre udsagn som "ikke lig med", "større end" kan også anvendes.</p> <p><i>INSPIRE: Comparison</i></p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Skalarudfaldsrum/Sammenligning</p> <p>Kilde: KL</p>

2.7 Intervaludfaldsrum

Definition:

Identifikator: <https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Intervaludfaldsrum>

Kilde: KL

2.7.1 Attributter

Navn	Beskrivelse
minimumVærdi	<p>Definition: Den laveste værdi i et interval. Intervallet er inklusive denne værdi.</p> <p>Kommentar: <i>INSPIRE: Range bounds</i></p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Intervaludfaldsrum/minimumværdi</p> <p>Kilde: KL</p>
maximumVærdi	<p>Definition: Den højeste værdi i et interval. Intervallet er inklusive denne værdi.</p> <p>Kommentar: <i>INSPIRE: Range Bounds</i></p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Intervaludfaldsrum/maximumværdi</p> <p>Kilde: KL</p>

2.8 kategoriudfaldsrum

Definition:

En værdi, som resultatet skal være lig med, forskellig fra, større end etc. (afhængig af attributten Sammenligning)

Kommentar:

Oftentimes vil kategoriconstraints optræde på en liste af værdier, som vi kender fra bla. drop-down-lister

Eksempel:

7,9,13

Rød, gul, grøn

ja, nej, ved ikke

AccepteretTerm: enumeration

Identifikator: <https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Kategoriudfaldsrum>

2.8.1 Attributter

Navn	Beskrivelse
værdi	<p>Definition: Selve værdien af det enkelte constraintelement</p> <p>Kommentar: <i>INSPIRE: Value</i></p> <p>Eksempel: Rød</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Kategoriudfaldsrum/værdi</p> <p>Kilde: KL</p>
sammenligning	<p>Definition: Et udsagn som kategoriconstraint-værdien skal holdes op imod.</p> <p>Kommentar: Ofte benyttes "lig med" - altså at værdien af den observerbare egenskab skal være lig med værdien i den pågældende constraint. Men andre udsagn som "ikke lig med", "større end" kan også anvendes.</p> <p><i>INSPIRE: Comparison</i></p> <p>Eksempel: Lig med</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Kategoriudfaldsrum/sammenligning</p> <p>Kilde: KL</p>

2.9 Metode

Definition:

Metodeanvisning for en aktivitet, der finder et resultat på en observerbar egenskab

Kommentar:

Anvisning på, hvordan en observerbar egenskabs værdi skal findes.

Det er metodeanvisninger, som de personer, der udfører observationerne kan bruge, så det sikres at observationerne er udført korrekt og i overensstemmelse med den metode, der er besluttet.

INSPIRE: Procedure

AccepteretTerm: Procedure, Teknisk anvisning

Identifikator: <https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Metode>

Kilde: KL

2.9.1 Attributter

Navn	Beskrivelse
navn	Definition: Sigende, brugervendt navn på metode Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Metode/navn Kilde: KL
beskrivelse	Definition: Beskrivelse af metode Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Metode/beskrivelse Kilde: KL

2.9.2 Relationer

Navn	Beskrivelse
erDokumenteretI	Definition: En metode kan være dokumenteret i bestemt dokument Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Metode/erDokumenteretI
observeresVedHjælpAf	Definition: Observationen, måling m.fl af en egenskab kan have en (eller flere) metoder tilknyttet. Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/ObserverbarEgenskab/observeresVedHjælpAf
anvenderMetode	Definition: Veldefinerede anvendelseskontekster, anvendes specifikke metoder Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Anvendelseskontekst/anvenderMetode

2.10 Objekttype

Definition:

Et objekt er af en bestemt type.

Kommentar:

Objekter er af forskellige typer, som kan klassificeres efter eksempelvis et katalog. Objekttypen definerer hvilke

egenskaber et pågældende objekt har, og det varierer fra type til type.

Eksempel:

Patient er en bestemt objekttype, som ofte i en sundhedsfaglig kontekst, kan fortælle noget omkring hvad man kan måle og udrede omkring en patient.

Identifikator: <https://data.gov.dk/model/core/Objekt/Objekttype>

Kilde: KL

2.11 UdfaldsrumListe

Definition:

En liste som de konkrete konstraintværdier kan optræde på

Kommentar:

Ofte vil kategoriconstraint optræde i et klassifikationssystem og her svarer constraintlisten til selve klassifikationssystemet.

Eksempel:

Listen "Europæiske skostørrelser" indeholder alle de lovlige skostørrelser med værdi og tilhørende beskrivelse.

Identifikator: <https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/UdfaldsrumListe>

Kilde: KL

2.11.1 Attributter

Navn	Beskrivelse
eksternReference	<p>Definition: En reference til en allerede eksisterende liste</p> <p>Kommentar: På f.eks. miljøområdet eksisterer mange af sådanne lister allerede som StanCode-lister og her kan placeres en reference til den StanCode-liste, som denne Constraintliste svarer til eller er en del af.</p> <p>På samme måde er der f.eks. inden for sundhed og Fælles Sprog III allerede en række lister med lovlige udfaldsrum.</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/UdfaldsrumListe/eksternReference</p> <p>Kilde: KL</p>

2.11.2 Relationer

Navn	Beskrivelse
------	-------------

2.12 Omregning

Definition:

Informationsmodel for Observerbare egenskaber(emnekatalog), version 0.95 - Klar til godkendelse

Angiver hvordan en enhed kan omregnes til en anden ved anvendelse af en faktor eller en formel

Eksempel:

Fra Cæcius til Fahrenheit:

$\text{GraderFahrenheit} = (\text{GraderCæcius} * 1,8) + 32$

Identifikator: <https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Omregning>

Kilde: KL

2.12.1 Attributter

Navn	Beskrivelse
faktor	<p>Definition: Angiver den faktor, der skal benyttes til at omregne til en anden faktor</p> <p>Kommentar: Anvendes når der er tale om en simpel omregning</p> <p>Eksempel: x 2 + 5</p> <p>AccepteretTerm: Omregningsfaktor</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Omregning/faktor</p> <p>Kilde: KL</p>
formel	<p>Definition: Formel for, hvordan en enhed omregnes til en anden</p> <p>Kommentar: Anvendes når der er tale om en mere avanceret omregning</p> <p>Eksempel: Omregning fra Cæcius til Fahrenheit $X = (Y * 1,8) + 32$</p> <p>AccepteretTerm: Omregningsformel, Omregningsregel</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Omregning/formel</p> <p>Kilde: KL</p>

2.12.2 Relationer

Navn	Beskrivelse
omregnesTil	Definition:

	angiver den måleenhed en omregnings resultat angives i Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Omregning/omregnesTil
anvender	Definition: Eneheder kan omregnes til andre enheder ved hjælp af en omregningsfaktor eller formel Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Måleenhed/anvender

2.13 Anvendelseskontekst

Definition:

Den kontekst, hvori observationer og målinger foretages

Kommentar:

Anvendelseskonteksten bruges til at udpege netop den enhed, constraint og metode, som anvendes i den konkrete kontekst.

De observerbare egenskaber kan anvendes bredt i mange forskellige sammenhænge. Eksempelvis kan både søvand, havvand og vandløbsvand have saltindhold, temperatur osv. Men da der normalt er meget mere salt i havvand, kan det angives i en anden enhed, have en anden constraint og måske måles på en anden måde end vandet i en sø eller å.

Eksempel:

Sø
Hav
Vandløb
...

AccepteretTerm: Domæne

Identifikator: <https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Anvendelseskontekst>

Kilde: KL

2.13.1 Attributter

Navn	Beskrivelse
navn	Definition: Brugervendt navn på det emne som er i kontekst Eksempel: Sø Vandløb Dambrug Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Anvendelseskontekst/navn Kilde: KL
beskrivelse	Definition: Beskrivelse af anvendelseskonteksten

	Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Anvendelseskontekst/beskrivelse Kilde: KL
--	--

2.14 Grundegenskab

Definition:

Egenskab som er basal for fænomener indenfor det naturvidenskabelige område

Eksempel:

Vægt
Antal
Koncentration
Højde
Bredde
Længde

Identifikator: <https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Grundegenskab>

Kilde: KL

2.14.1 Attributter

Navn	Beskrivelse
navn	Definition: Brugervendt navn på grundegenskab Eksempel: Vægt Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Grundegenskab/navn Kilde: KL
beskrivelse	Definition: Uddybende beskrivelse af en grundegenskab Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Grundegenskab/beskrivelse Kilde: KL

2.14.2 Relationer

Navn	Beskrivelse
kanAngivesMed	Definition: Angiver hvilke enheder en grundegenskab kan angives i

	<p>Kommentar: Vægt: mg, g, kg, ton Længde: mm, cm, m højde: mm, cm, m lugt: Gylle, svag, kraftig, syrlig, jordagtig ...</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Grundegenskab/kanAngivesMed</p>
erGrundegenskab	<p>Definition: En egenskab kan være en grundegenskab</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/ObserverbarEgenskab/erGrundegenskab</p>

2.15 SammensatEgenskab

Definition:

Samling af egenskaber, som har så stor affinitet at de opsamles og dokumenteres i én observation, måling m.fl.

Kommentar:

Nogle egenskaber har så stor sammenhæng at de ofte kun giver mening i sammenhæng. Eksempelvis vil en måling af vindhastighed altid være koblet til vindretning.

Den sammensatte egenskab peger på de enkelte egenskaber som enten nøgle eller øvrig. Nøgle(r) peger på de(n) egenskab(er) som er styrende for de øvrige resultater.

INSPIRE: CompositeObservableProperty

Eksempel:

Vindforhold (sammensat af vindhastighed og vindretning)
Artsdækning (sammensat af art og dækningsgrad i procent)

Identifikator: <https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/SammensatEgenskab>

Kilde: KL

2.15.1 Attributter

Navn	Beskrivelse
navn	<p>Definition: Brugervendt navn på sammensatEgenskab</p> <p>Eksempel: Vindforhold (Sammensat af vindretning og vindhastighed)</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab</p>

	/SammensatEgenskab/navn Kilde: KL
beskrivelse	Definition: Beskrivelse af sammensatEgenskab Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/SammensatEgenskab/beskrivelse Kilde: KL

2.16 ObserverbarEgenskabsemne

Definition:

Emne som klassificerer en egenskab

AccepteretTerm: Egenskabskategori, Emnekategori

Identifikator: <https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Egenskabsemne>

Kilde: KL

2.16.1 Attributter

Navn	Beskrivelse
navn	Definition: Sigende, brugervendt navn på emne Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Egenskabsemne/navn Kilde: KL
beskrivelse	Definition: Beskrivelse af emne Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/Egenskabsemne/beskrivelse Kilde: KL

2.16.2 Relationer

Navn	Beskrivelse
kanKlassificeres	Definition: Egenskabsemner kan klassificeres i et klassifikationssystem Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/ObserverbarEgenskabsemne/kanKlassificeres

erTilknyttet	<p>Definition: Egenskabsemner kan opbygges i hierarkier</p> <p>Juridisk kilde: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/ObserverbarEgenskabsemne/erTilknyttet</p>
struktureresEfter	<p>Definition: Egenskaber struktureres efter emner</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/ObserverbarEgenskab/struktureresEfter</p>
erTilknyttet	<p>Definition: Egenskabsemner kan opbygges i hierarkier</p> <p>Juridisk kilde: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/ObserverbarEgenskabsemne/erTilknyttet</p>

2.17 Klasse

Definition:

Klasse er en mængde, hvori de indgående objekter har en eller flere egenskaber til fælles. Et klassifikationssystem udgøres af klasser.

Kommentar:

Klasse beskriver de konkrete klasser, som bruges til klassifikation af objekter. Disse klasser kan være ordnet på forskellig vis.

En liste uden niveauer er den simpleste. En hierarkisk liste kan have over- og underemner. Klasser kan endvidere også have sideordnede klasser (henvisninger), også kaldet relaterede klasser. De relaterede klasser skal kunne tilgås fx i forbindelse med opmærkning af sager og dokumenter.

Link til Byggeblok Klassifikation:

[Klassifikation 2.0 informationsodel- Byggeblok](#)

Identifikator: <https://data.gov.dk/model/core/Klassifikation/Klasse>

Kilde: KL

2.17.1 Attributter

Navn	Beskrivelse
id	<p>Definition: Forretningsobjektets universelt unikke, persistente identifikator.</p> <p>Kommentar: Angives som http-URI (se [HTTPURI]), eksempelvis: https://data.gov.dk/id/classification/KLE/emne#27.34.02</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/Klassifikation/Klasse/id</p> <p>Kilde: KL</p>

Informationsmodel for Observerbare egenskaber(emnekatalog), version 0.95 - Klar til godkendelse

brugervendtNøgle	<p>Definition: Dette er den entydige identifikator for klassen indenfor facetten.</p> <p>Kommentar: Identifikatoren er en streng, hvor tilladte karakterer er bestemt af facetens attribut Supplement.</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/Klassifikation/Klasse/brugervendtNøgle</p> <p>Kilde: KL</p>
beskrivelse	<p>Definition: Uddybende beskrivelse af klassen.</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/Klassifikation/Klasse/beskrivelse</p> <p>Kilde: KL</p>
titel	<p>Definition: Kortfattet, præcis titel for klassen.</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/Klassifikation/Klasse/titel</p> <p>Kilde: KL</p>
eksempel	<p>Definition: Et illustrerende eksempel på brug af emnet.</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/Klassifikation/Klasse/eksempel</p> <p>Kilde: KL</p>
ændringsnotat	<p>Definition: Når en redaktør ændrer klassens indhold, kan han her skrive hvad og hvorfor, der er ændret.</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/Klassifikation/Klasse/ændringsnotat</p> <p>Kilde: KL</p>
ændringsdato	<p>Definition: Dato hvor Klasse er blevet ændret</p> <p>Kommentar: Relationen ÆndretAf skal udfyldes for at angive, hvem i organisationen der har lavet ændringen.</p> <p>Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/Klassifikation/Klasse/</p>

	ændringsdato Kilde: KL
virkningFra	Definition: Tidspunkt klassen har virkning fra Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/Klassifikation/Klasse/virkningFra Kilde: KL
virkningTil	Definition: Tidspunkt klassen har virkning til Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/Klassifikation/Klasse/virkningTil Kilde: KL

2.17.2 Relationer

Navn	Beskrivelse
kanKlassificeres	Definition: Egenskabsemner kan klassificeres i et klassifikationssystem Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/ObserverbarEgenskabsemne/kanKlassificeres

2.18 Objekt

Definition:

Forretningsobjekter er de "ting" vi arbejder med i den offentlige sektor

Kommentar:

Forretningsobjekterne er det, processerne arbejder med og dem, der bærer de informationer vi har om disse forretningsobjekter (Personer, Virksomheder, Sager, Dokumenter etc.)

Link til byggeblok Objekt:

[Objekt 1.0 informationsmodel - Byggeblok](#)

Identifikator: <https://data.gov.dk/model/core/Objekt/Objekt>

Kilde: KL

2.18.1 Attributter

Navn	Beskrivelse
objektID	Definition: Den unikke identifikation af forretningsobjektet. Identifikator:

	https://data.gov.dk/model/core/Objekt/Objekt/objektID Kilde: KL
--	---

2.18.2 Relationer

Navn	Beskrivelse
beskriver	Definition: En eller flere egenskaber kan beskrive et objekt af en specifik type Eksempel: - Vægt og højde(Egenskaber) kan eksempelvis bruges til at beskrive fysiske karakteristika ved et menneske(Objekttype) Identifikator: https://data.gov.dk/model/core/ObserverbarEgenskab/ObserverbarEgenskab/beskriver